

Beleidsregels ten behoeve van de beoordeling van aanvragen voor ontheffingen van de milieuzone voor bestel- en personenauto's

GEMEENTE UTRECHT: Beleidsregels ten behoeve van de beoordeling van aanvragen voor ontheffingen van de milieuzone voor bestel- en personenauto's

Beleidsregels ten behoeve van de beoordeling van aanvragen voor ontheffingen van de milieuzone voor bestel- en personenauto's.
(besluit van b. en w. van 20 januari 2015)

Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht;
OVERWEGINGEN

Bij besluit van 14 november 2014 hebben wij op grond van artikel 62 e.v. en bijlage I van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV) een milieuzone voor bestel- en personenauto's in de binnenstad van de gemeente Utrecht ingesteld per 1 januari 2015. In de milieuzone worden, zonder ontheffing, niet toegelaten personen- of bestelauto's voorzien van een dieselmotor met een Datum Eerste Toelating vóór 1 januari 2001.

De milieuzone wordt aangeduid door middel van verkeersborden conform model C6 met onderbord. Naar verwachting wordt het RVV op korte termijn aangepast, waarna het C22a bord toepasbaar wordt op milieuzones personenauto's en bestelauto's.

Op grond van artikel 87 juncto artikel 62 van het RVV zijn wij bevoegd ontheffing te verlenen van de geslotenverklaring op grond van verkeersbord C6 of C22a. De criteria die wij daarbij hanteren, worden in deze beleidsregels nader uitgewerkt.

Overigens geldt in Utrecht sinds 30 maart 2007 de milieuzone vracht met bijbehorende ontheffingsregeling. Deze blijven eveneens van kracht.

BESLUIT

vast te stellen de volgende

BELEIDSREGELS ten behoeve van de beoordeling van aanvragen voor ontheffingen van de milieuzone voor bestel- en personenauto's.

Artikel 1 Omschrijving van begrippen

In deze beleidsregels gelden de volgende omschrijvingen van gebruikte begrippen:

- a. Datum van eerste toelating: de datum waarop het voertuig in gebruik is genomen. Deze datum staat op het kentekenbewijs Deel 1A;
- b. Milieuzone, dan wel in meervoud: milieuzones: een ruimtelijk begrensd gebied dat is gelegen binnen het binnenstedelijk gebied van een gemeente, waar om reden van leefbaarheid, in het bijzonder milieuhinder met betrekking tot lucht en geluid een selectief toelatingsbeleid voor voertuigen wordt gehanteerd in relatie tot de door die voertuigen veroorzaakte milieuhinder als bedoeld in art 2 lid 2 Wegenverkeerswet.
- c. Bestelauto, dan wel in meervoud: bestelauto's: voertuig, aangedreven door een compressiemotor, niet ingericht voor het vervoer van personen, waarvan de toegestane maximum massa niet meer bedraagt dan 3.500 kilogram, zoals bedoeld in artikel 1, achter ao, van het Besluit van 26 juli 1990, houdende vaststelling van een nieuw Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens, Staatsblad 1990, 459, zoals laatstelijk gewijzigd bij Staatsblad 2005, 406 (RVV 1990);
- d. Personenauto, dan wel in meervoud: personenauto's: voertuig, aangedreven door een compressiemotor, ingericht voor het vervoer van personen, waarvan de toegestane maximum massa niet meer bedraagt dan 3.500 kilogram, zoals bedoeld in artikel 1, achter ao, van het Besluit van 26 juli 1990, houdende vaststelling van een nieuw Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens, Staatsblad 1990, 459, zoals laatstelijk gewijzigd bij Staatsblad 2005, 406 (RVV 1990);
- e. Om medische redenen aangepast voertuig: voertuig met een aantoonbare aanpassing om medische redenen.
- f. Kampeerauto: voertuig dat over de volgende inrichting beschikt en waarbij de elementen vast in de woonafdeling zijn bevestigd: zitplaatsen en tafel, slaapaccommodatie die eventueel met behulp van de zitplaatsen kan worden gecreëerd, kookgelegenheid en opbergfaciliteiten.
- g. Oldtimer: personenauto en bestelauto van veertig jaar en ouder.
- h. Bedrijf een zelfstandige rechtsvorm met winsttoegemerk.

Dagontheffing

Artikel 2 Bestelauto's en kampeerauto's

1. Bestelauto's in eigendom van een bedrijf kunnen op aanvraag in aanmerking komen voor een incidentele dagonthefving. Per bedrijf kan deze maximaal zes keer per jaar worden uitgegeven.
2. Kampeerauto's waarvan de particuliere eigenaar woont binnen de milieuzone kunnen op aanvraag in aanmerking komen voor een incidentele dagonthefving. Per kenteken kan deze maximaal zes keer per jaar worden uitgegeven.

Langdurige ontheffing

Artikel 3 Medische redenen

Ons college kan aan eigenaren van ten behoeve van hun om medische redenen aangepaste voertuigen op hun verzoek een langdurige, voertuig- en persoonsgebonden ontheffing verlenen indien de eigenaar bewoner is van de gemeente Utrecht, of een aantoonbaar vast werk- of studieadres heeft in de milieuzone in de gemeente Utrecht en aantoont dat specifieke omstandigheden ontheffing noodzakelijk maken. Daarnaast dient de aanpassing minimaal € 500,- te hebben gekost.

1. Ons college kan aan personen die in het bezit zijn van een Europese Gehandicapten Parkeerkaart met de vermelding B en tevens inwoner zijn van Utrecht of een vast werk- of studieadres hebben in de milieuzone in Utrecht, indien zij hiertoe een verzoek indienen in 2015, een langdurige, voertuig- en persoonsgebonden ontheffing verlenen indien zij aantonen dat specifieke omstandigheden ontheffing noodzakelijk maken.
2. Bij de afweging tot het verlenen van een langdurige ontheffing zoals bedoeld onder 1 en 2 spelen onder meer een rol:
de noodzaak voor de aanvrager om met het betreffende voertuig in de zone te zijn,
de voorhanden zijnde alternatieven,
de te verwachten frequentie van het binnentreden van de milieuzone.

Artikel 4 Oldtimers

Ons college zal aan eigenaren van oldtimers op hun verzoek een langdurige, voertuig- en persoonsgebonden ontheffing verlenen.

Artikel 5 Specifieke omstandigheden

1. Ons college kan de eigenaar of houder van een bestelauto een ontheffing verlenen indien de eigenaar of houder van de bestelauto uit de gemeente Utrecht ondernemer is en aantoont dat specifieke tijdelijke bedrijfseconomische omstandigheden dit noodzakelijk maken. Dergelijke ontheffingen worden alleen bij uitzondering verleend en worden verleend voor de duur van maximaal één jaar.
2. Bij de afweging tot het verlenen van een dergelijke langdurige ontheffing spelen onder meer een rol:
de noodzaak voor de ondernemer om met het betreffende voertuig in de zone te zijn,
de voorhanden zijnde alternatieven, binnen en buiten het eigen bedrijf,
de mogelijkheid om goederen via een aanbieder van Stadsdistributie te vervoeren,
de financiële mogelijkheden van de ondernemer en
de te verwachten duur en frequentie van het binnentreden van de milieuzone.

Voorbeelden zijn:

o niet-frequent gebruikte "niet-commerciële voertuigen";
o ondernemers met een bestelauto die financieel geen mogelijkheden hebben om aan de vereisten van de milieuzone te voldoen en (andere) schrijvende gevallen. De ondernemer dient dat aan te tonen, bijvoorbeeld door middel van een recente accountantsverklaring. Verder kan om de volgende gegevens worden gevraagd: jaarrekeningen van de afgelopen drie jaar inclusief een afschrift van spaartegoeden.
o bestelauto's die vervangen worden door een nieuwe bestelauto die wel aan de toegangseisen voldoet, maar nog niet geleverd is. Daartoe dient een bewijs van aankoop van de verkoper of schriftelijke afspraak te worden overlegd. Als er binnen het bedrijf onvoldoende andere voertuigen beschikbaar zijn die wel aan de eisen voldoen, dan is een ontheffing mogelijk tot het moment van levering, met een maximum looptijd van een jaar. De mate van coulance hangt af van de grootte van de investering die gedaan wordt in een minder vervuilend alternatief.

1. Na de ontheffingsperiode van een jaar worden aanvragen voor een verlenging alleen gehonoreerd indien er financieel nog steeds geen mogelijkheden zijn om aan de vereisten van de milieuzone te voldoen en de aanvrager voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. er wordt schriftelijk aangetoond dat binnen een periode van een aantal maanden tot maximaal een jaar een alternatieve oplossing is gevonden;

1. de aanvraag van de verlenging dient maximaal een maand na het aflopen van de ontheffing te zijn aangevraagd. Een verlenging wordt maximaal één keer verleend.

Artikel 6 Hardheidsclausule overig

1. Ons college kan een langdurige ontheffing voor een jaar of voor onbepaalde tijd verlenen aan eigenaren van bestelauto's of personenauto's, in die gevallen die niet zijn voorzien bij het opstellen van deze regeling en waarbij het onverkort toepassen van bovenstaande criteria uit de beleidsregel ontheffingen milieuzone zeer onredelijk en buitenproportioneel zou zijn.
2. Bij de afweging tot het verlenen van een dergelijke langdurige ontheffing spelen naast de in lid 1 genoemde onvoorziene bijzondere omstandigheid ook een rol:
de noodzaak voor de aanvrager om met het betreffende voertuig in de zone te zijn,
de voorhanden zijnde alternatieven,
de financiële mogelijkheden van de aanvrager,
de te verwachten duur en frequentie van het binnentreden van de milieuzone.

Artikel 7 Slotbepaling

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2015.
2. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als: "Beleidsregels ontheffingen milieuzone bestel- en personenauto's 2015".

De secretaris, De burgemeester,
Bekendmaking is geschied op 20 januari 2015.
Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2015.

Algemene toelichting

Uitleg reikwijdte milieuzone

De gemeenteraad van Utrecht heeft op 3 en 31 oktober 2013 besloten milieuzones voor bestel- en personenauto's in te voeren.

Verschil tussen criterium in RVV en Utrechtse milieuzone

De gemeenteraad van Utrecht heeft besloten de categorie dieselauto's met een DET ouder dan 1 januari 2001 te weren, omdat dit de meest vervuilende personen- en bestelauto's zijn. Benzineauto's worden voornamelijk toegelaten, omdat deze voor relatief weinig vervuiling zorgen ten opzichte van dieselauto's. Daarbij is opgemerkt dat de raad jaarlijks alsnog tot een aanscherping kan besluiten wanneer de monitoring luchtkwaliteit uitwijst dat dit noodzakelijk is om aan de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit te voldoen.

In het (nu nog concept) RVV is aangegeven dat een milieuzone personen- en bestelauto's kan gelden voor de categorieën die voor vervuiling zorgen, dus inclusief benzineauto's met een DET voor 1 juli 1992 en dieselauto's voor 1 januari 2006.

In de toelichting op het RVV is aangegeven dat het verbod via onderborden kan worden beperkt.

Wanneer de gemeenteraad van Utrecht de milieuzone wil aanscherpen dan biedt het RVV hiervoor de ruimte.

Criterium DET in plaats van Euro-pese emissieclassificatie

Het was aanvankelijk de bedoeling om de Europese emissieclassificatie als leidraad te gebruiken. Echter, de Dienst Wegverkeer (RDW) kan op dit moment niet voor alle auto's deze classificatie leveren. Zolang de euroklasse slechts voor enkele en niet voor alle voertuigen is bepaald, leidt een beoordeling op euroklasse tot willekeur. De minister heeft aangegeven dat de bepaling van euroklasse per voertuig ook in de toekomst niet zal worden geregeld. In het RVV is bepaald dat de toegang tot de milieuzone wordt bepaald op grond van DET (datum eerste toelating). De gehanteerde DET correspondeert met de datum dat alle nieuwe auto's aan de schonere euroklasse moesten voldoen. Utrecht hanteert als DET alle voertuigen ouder dan 1 januari 2001.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Dagontheffing

Bestelauto's van bedrijven die niet aan de milieuzoneregels voldoen en slechts incidenteel voor het laden en lossen van goederen in de milieuzone moeten zijn, kunnen een beperkt aantal keren dagontheffing krijgen. Dit voorkomt dat een bedrijf moet gaan investeren in een nieuw voertuig voor incidentele bezoeken aan de milieuzone. Personenauto's komen niet in aanmerking voor dagontheffingen.

Hiervoor bieden onder andere de P+R's en het openbaar vervoer een alternatief. Ons college kan het verzoek om dagontheffing ook weigeren. Bijvoorbeeld, indien er in contracten met bouwende partijen in de stad is afgesproken dat 100% van de in te zetten voertuigen voldoet aan de eisen van de milieuzone, kan geen aanspraak worden gemaakt op een dagontheffing.

Voor kampeerauto's van bewoners van de zone geldt dat deze normaal gesproken buiten de milieuzone gestald en gebruikt worden. De dagontheffing maakt het mogelijk dat er voor en na vakanties de mogelijkheid is te laden en te lossen.

Artikel 3 Medische redenen.

Gehandicapte inwoners van Utrecht met een aantoonbaar om medische redenen aangepast voertuig kunnen een permanente ontheffing krijgen. Aangetoond moet worden dat er voor minimaal € 500,- aanpassingen zijn verricht, om medische redenen. De ontheffing geldt voor de auto die men in gebruik heeft per 1 januari 2015. Als de auto wordt vervangen, dan dient de vervangende auto te voldoen aan de dan geldende toelatingseisen. De ontheffing is persoonsgebonden en geldt niet wanneer het voertuig wordt gebruikt door een opvolgende eigenaar. Deze permanente ontheffing kan op dezelfde voorwaarden worden verkregen door personen die buiten Utrecht wonen maar binnen de milieuzone hun vaste werk- of studieadres hebben. Permanente ontheffingen moeten jaarlijks opnieuw bevestigd worden (kosteloos) om op die manier de actualiteit te bewaken.

Alle inwoners van Utrecht die in het bezit zijn van een gehandicaptenparkeerkaart met de vermelding B (bestuurder) komen in aanmerking voor een permanente ontheffing. De ontheffing geldt voor de auto die men in gebruik heeft per 1 januari 2015. De ontheffing wordt daarom ook op kenteken afgegeven. Als de auto wordt vervangen, dan dient de vervangende auto te voldoen aan de dan geldende toelatingseisen. De ontheffing is persoonsgebonden en geldt niet wanneer het voertuig wordt gebruikt door een opvolgende eigenaar of door iemand die niet beschikt over een gehandicaptenparkeerkaart voor bestuurders. Deze permanente ontheffing kan op dezelfde voorwaarden worden verkregen door personen die buiten Utrecht wonen maar binnen de milieuzone hun vaste werk- of studieadres hebben. Wanneer men op een vaste dag of vaste dagen per week werkt of studeert op dit vaste werk- of studieadres, of in een bepaalde periode, kan de ontheffing aan die dag(en) of periode worden gekoppeld. Permanente ontheffingen moeten jaarlijks opnieuw bevestigd worden (kosteloos) om op die manier de actualiteit te bewaken. De mogelijkheid om deze ontheffing aan te vragen wordt geboden in 2015. Deze mogelijkheid vervalt in 2016.

Artikel 4 Oldtimers

Het doel van de milieuzone is niet dat klassiekers van historische waarde van de weg verdwijnen. Volgens onderzoek van de FEHAC (Federatie Historische Automobiel- en Motorfietsclubs) leggen klassiekers, die slechts beperkt deel vormen van het totale wagenpark, een zeer beperkt aantal kilometers per jaar af (gemiddeld minder dan 2.000 km per jaar, vaak buiten de stad). De bijdrage van deze oldtimers aan het totaal van voertuigemissies is daarmee verwaarloosbaar.

De bedoeling van de raad van Utrecht is om oldtimers toe te laten tot de milieuzone. Hierbij wordt als grens de leeftijd van veertig jaar en ouder gehanteerd, omdat dit aansluit bij de landelijke definitie van oldtimers en de leeftijdsgrens in lijn is met de (vrijstelling van) motorrijtuigenbelasting. Hierbij gaan we uit van de leeftijd van het voertuig op het moment van het aanvragen van de ontheffing. Permanente ontheffingen moeten jaarlijks opnieuw bevestigd worden (kosteloos) om op die manier de actualiteit te bewaken.

Artikel 5 Specifieke omstandigheden

Het is niet de bedoeling om bedrijven die in financiële problemen verkeren en grote economische belangen hebben in de milieuzone met het risico van een faillissement te confronteren door ze direct een verplichte investering op te leggen. Daarom kan men tot twee maal toe een jaarontheffing krijgen wanneer men (nog) niet kan voldoen aan de emissie-eisen. De alternatieven voor het bedrijf dienen zorgvuldig te worden afgewogen bij het ontheffingsverzoek.

Artikel 6 Hardheidsclausule overig

In de beleidsregel is een hardheidsclausule overig opgenomen om ontheffingen te kunnen verstrekken voor onvoorziene gevallen waarbij het zeer onredelijk zou zijn om deze uit de milieuzone te weren. Bij het opstellen van de regeling is reeds gekeken naar een aantal redenen op grond waarvan bewoners of bedrijven in aanmerking zouden willen komen voor een ontheffing. Waar dit ons redelijk lijkt is in deze beleidsregel een ontheffingsmogelijkheid opgenomen.

Voorzien wordt dat een aantal redenen wordt aangevoerd voor het verkrijgen van ontheffing die voor ons GEEN reden zullen zijn om ontheffing te verlenen. Bijvoorbeeld:

1. Bestel- of personenauto's met een DET ouder dan 1 januari 2001 waarvoor wordt aangevoerd dat:
  - a. deze hetzelfde uitgevoerd zijn als een auto met een DET na 31 december 2000.
  - b. deze door de RDW zijn geclassificeerd als een euro 3 of beter.

Het hanteren van het criterium euroklasse leidt tot willekeur omdat de RDW maar voor een zeer beperkt aantal auto's heeft bepaald wat de euroklasse is.

- c. bij een test op de testband is aangetoond dat deze voldoet aan de eisen voor euro 3 of beter.
- d. deze extra zuinig zijn, zogenaamde pre-adapters.

Hoewel een auto zuinig kan zijn, is dit niet hetzelfde als samenstelling van de uitstoot van de auto. Mede daarom wijken we niet af van het raadsbesluit waarin is opgenomen dat dieselauto's van vóór 1 januari 2001 worden geweerd.

c. deze voorzien zijn een recentere revisiemotor of roetfilter.

Ook bij een auto waarin retrofit-onderdelen zijn gemonteerd of andere aanpassingen zijn gedaan blijft de datum eerste toelating (DET) leidend, ook omdat uit onderzoek blijkt dat de prestaties na dergelijke ingrepen hetzelfde blijven of zelfs verslechteren. Het is bijvoorbeeld niet of zeer moeilijk aantoonbaar dat een auto van vóór die datum aan de euro 3-classificatie (of hoger) voldoet.

a. deze 39 jaar oud is, dus volgend jaar onder de oldtimerregeling valt.

We houden vast aan de grens van veertig jaar omdat elke grens nu eenmaal arbitrair is. De eigenaar van de bijna-oldtimer heeft de mogelijkheid om niet in de milieuzone te rijden en/of buiten de milieuzone te stallen.

De hardheidsclausule van artikel 6 is uitsluitend bedoeld voor die schrijnende gevallen die in deze beleidsregel of in deze toelichting niet zijn voorzien.

We voorzien bijvoorbeeld niet dat iemand een oorspronkelijke dieselauto zodanig heeft aangepast dat de dieselmotor is verwijderd en dat de auto nu uitsluitend beschikt over een elektromotor. Het zou het doel van de milieuzone voorbyschieten wanneer ook een dergelijk voertuig uit de milieuzone zou worden geweerd. Hiervoor zouden we dan de hardheidsclausule toepassen.